

2015-02-11

Autismcenter för barn & ungdom
Stadshagsvägen 7, 1 tr
112 50 Stockholm

08-123 355 60

Målsman för
Lars Augusto Silvén
Gustav III:s Boulevard 61
169 73 Solna

20 020115-5439

Logopedbedömning

Bedömningen genomfördes vid tre tillfällen på Lars skola, Järva VIP, 150112, 150119 samt 150211. Den gjordes vid Lars arbetsbänk på skolan av Felix (personal på skolan) efter instruktioner från undertecknad som även befann sig i rummet.

Anamnes

Bedömningen gjordes efter frågeställning från föräldrar och skola kring Lars språkliga utveckling. Lars var vid testtillfällena 13 år.

Lars har växt upp i ett tvåspråkigt hem där man talar portugisiska och svenska. Den senaste logopedbedömningen gjordes 2010.

Bedömningsmetod

Bedömningsinstrument som användes var Test of reception of grammar (TROG II), Språkligt Impressivt test för barn (SIT), Boston Naming Test (BNT) och Grammatiktest för barn (GRAMBA.). En informell bedömning av språkförståelse gjorde med olika föremål. Skolan gjorde även en registrering av Lars talade yttranden under en och en halv skoldag.

Impressivt språk

Språkförståelse

Bedöms med TROG II (Test of reception of grammar). Förståelsen av talat språk bedöms genom att Lars får peka på en av fyra bilder utifrån den bild som benämns, t ex "flickan sitter". Lars gör fel på samtliga fem block som testas, vilket ger ett resultat långt under vad som förväntas av åldern. På ett block, negation, har Lars samtliga fel vilket tyder på att han inte förstår ordet "inte".

SIT: En av Lars starkare förmågor är förståelse för substantiv i singular (ord för föremål). Där motsvarar hans förmåga 5-6 års ålder. Lars har svårt med komparation (högre/mindre), adjektiv (t ex randig) och futurum (ska måla). SIT avbryts efter uppgift 20 pga många felsvar.

Informell bedömning med föremål: Klarar att följa instruktion i kortare satser som "ge mig sängen". Klarar även plural samt liten/stor. Lars tycks också vara säker på de olika färgerna. När det gäller längre instruktioner med fler variabler klarar Lars detta i vissa fall, ofta med en fördröjning t ex "ge mig lilla lådan och hunden" och "lägg gubben i sängen".

2015-02-11

Expressivt språk*Grammatik*

Bedömdes med GRAMBA. Lars fick 12 poäng vilket motsvarar Stanine 3 vid 3 års ålder. Medelpoäng (Stanine 5) vid tre års ålder är 25-29. Vid den tidigare bedömningen 2010 fick Lars 22 poäng. Svårt med dåtid och framtid (har cyklat/ska cykla). Framförallt tycks Lars ha svårt att förstå testet upplägg där han ska följa en modellmening.

Ordförråd

Bedömdes med BNT där man ska benämna bilder. Lars gav tjugo korrekta spontana svar. Efter fonologisk prompt, dvs att första ljudet/ljuden i ordet ges som ledtråd fick Lars ytterligare 15 rätt. Lars ger ibland svar som är närliggande, men inte helt korrekta som "pilbåge" för "pil" och "båt" för "kanot".

Lars totalpoäng för spontana och promptade ord motsvarar ett normalordförråd vid sju års ålder. Om man tittar på enbart de spontant givna svaren får Lars ett resultat motsvarande yngre än 6 års ålder. Vid förra bedömningen hade Lars 15 korrekta svar.

Talat språk

Kartläggningen gjordes under 1,5 dagar av Felix (personal på skolan). Ena dagen var Felix så tyst som möjligt och kommunicerade genom att peka. Andra dagen (halvdagen) var Felix som vanligt. Han upplevde ingen större skillnad, möjligen att Lars var något mer forcerad den dag Felix pratade mindre. Felix angav om Lars yttranden var spontana eller promptade (frammanade av någon annan).

DAG 1: 68 yttranden, varav 13 (19%) promptade, 3(4%) ekotal, 10 (15%) vid schemat.

Utav de spontana yttrandena bedöms 1 vara kommentar, 15 självinstruktion/benämning av vad han gör själv, och 25 (37%) spontan begäran. De promptade yttrandena gäller främst schemaaktiviteter/påminnelse om vad Lars ska göra här näst.

DAG 2 (halv dag): 49 yttranden, varav 9 (18%) promptade, 4(8%) ekotal.

Av de spontana yttrandena bedöms 18 (36%) vara spontan begäran och 12 självinstruktioner.

Sammanfattning

Bedömningen visar Lars svårigheter att förstå och göra sig förstådd genom det talade språket. Lars klarar att förstå korta och enkla meningar. Ofta tycks han ta fasta på enstaka ord men har svårt att förstå helheten, vilket kan göra att det som sägs får en annan innebörd för honom. Detta kan tänkas leda till missförstånd och frustration i det vardagliga livet.

Lars har påfallande större svårigheter att fokusera på impressiva krav, det vill säga uppgifter där han måste lyssna noga för att förstå. Lars har sannolikt lättare att förstå verbala instruktioner om det handlar om en rutinsituation så som "gå till schemat" eller om de handlar om något konkret i rummet som man samtidigt kan titta mot så som "hämta vatten".

2015-02-11

Lars styrkor ligger i förståelse av korta meningar och substantiv (ord på föremål). Han har ett förhållandevis gott ordförråd.

Både vad det gäller att följa en instruktion eller komma på rätt ord uppstår ofta latens, dvs. en fördröjning. Detta beror sannolikt på att det tar tid för hjärnan att processa den språkliga uppgiften.

I jämförelse med logopedbedömning 2010 har Lars ordförråd utvecklats. Han får dock ett sämre resultat gällande grammatisk förmåga och språkförståelse. Sannolikt beror detta på omständigheter i testsituationen snarare än att den faktiska förmågan försämrats.

Registrering av Lars yttranden visade att majoriteten (ca 80%) av Lars totala antal yttranden inte tycks fylla en kommunikativ funktion. Av de spontana yttrandena var begäran dvs att be om något man vill ha i majoritet. Att begära något är en kommunikativ funktion och det är positivt att Lars ofta ber om det han önskar. Detta gäller framförallt olika situationer som Lars vill avsluta samt i matsituationer och även "jag vill ha hjälp". Att begära är den typ av kommunikation som de flesta med autism har lättast för, då det leder till något konkret som man vill ha/uppnå. Andra typer av kommunikation är t ex att kommentera och fråga. Personalen på skolan berättar att Lars kan ha svårt att be om att få avsluta något.

Rekommendationer

- Behov av bildstöd, fortsatt användning av bilder för att Lars ska veta vad han ska göra.
- Hjälpa Lars att avsluta på ett bra sätt: När ni märker att Lars vill avsluta hjälp honom att säga till vuxen "jag vill sluta med". Använd gärna en bild som ett visuellt stöd och visa mot bilden som en hjälp. Efter ett tag kan det räcka att peka på bilden.
- Lyssnaträning utifrån Lars nivå, t ex skattjakt där skatten är gömd "i papperkorgen", "på hyllan".
- Använda korta instruktioner, gärna i kombination med stödtecken.
- Fortsätta läsa böcker.
- Var observant på att Lars inte förstår ordet "inte", säg *vad* han ska göra istället.
- Det uppstår ofta en fördröjning när Lars ska säga ett ord eller utföra en uppmaning. Tänk därför på att VÄNTA in honom i olika kommunikationssituationer.

Försöka öka antalet kommunikativa yttranden genom att:

- Omgivningen själva kommenterar olika saker. Nya oväntade saker, spännande saker. Vad händer om man gör något "tokigt" som att plötsligt sätta på sig en mössa inomhus?
- Tillsammans kommenterar sådant som Lars är intresserad av t ex djur i böcker.
- Lars får visa saker för andra, visa upp saker han gjort eller ritat.

Karolina Cromnow
Logoped
tel 08-123 355 35

